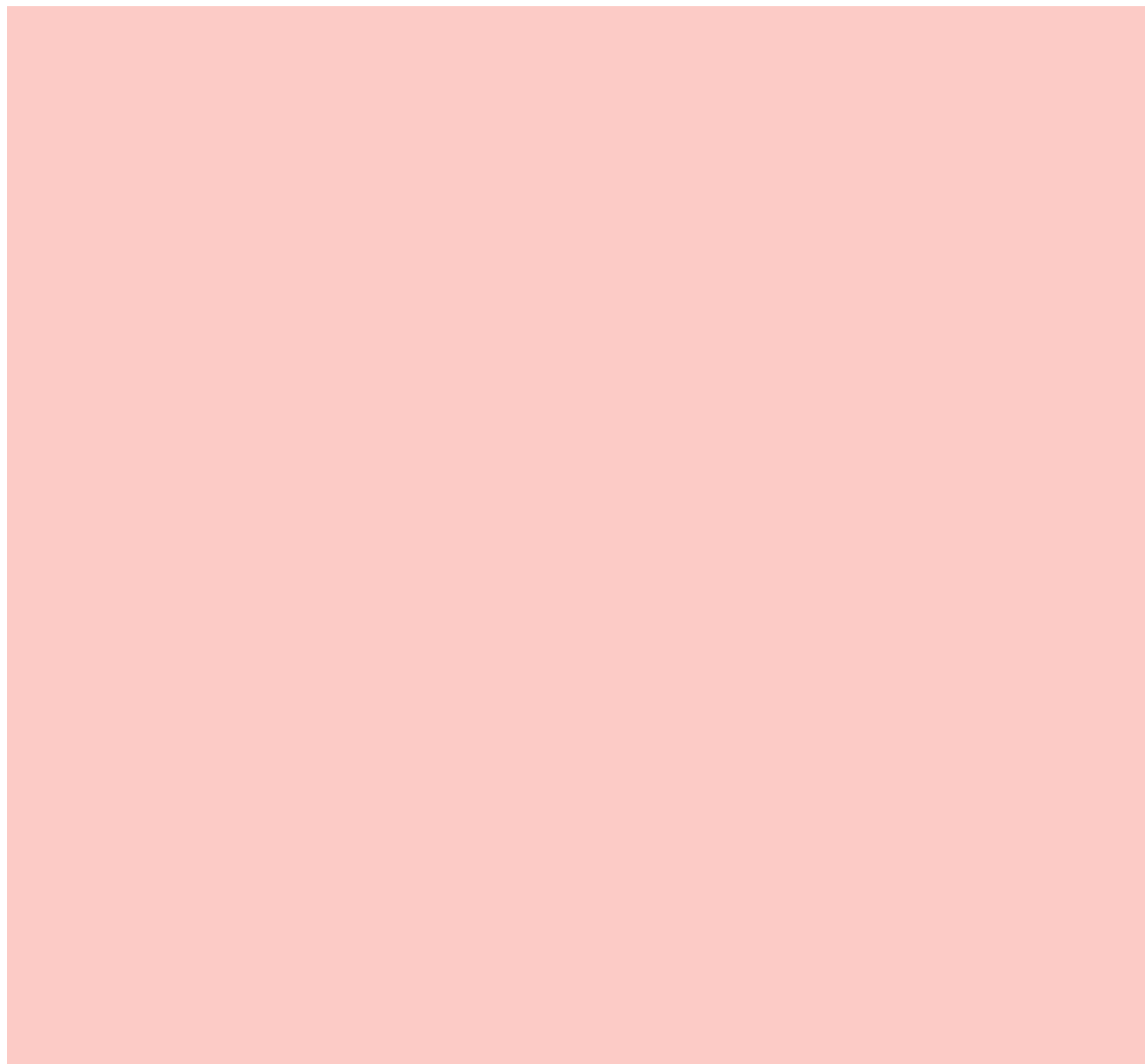

Budgetaftalen

(side 12-27)

Budgetaftale 2016 – 2019 i Nordfyns Kommune

Budget 2016 - Velfærd og visionære investeringer for fremtiden

Der er den 25. september 2015 indgået aftale om budget 2016 - 2019 for Nordfyns Kommune. Aftalen er indgået mellem Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Socialistisk Folkeparti og Nordfynslisten i Nordfyns Kommune.

Budgetaftalen fastsætter de økonomiske rammer for en fortsat effektiv drift på kommunens kerneopgaver samtidig med, at der sker markante investeringer i udviklingen af kommunen. Regeringens udmeldinger om kommunernes økonomi og med et omprioreringsbidrag, som må forventes at medføre en strammere økonomi i de kommende år, kræver det en offensiv økonomistyring, der skal sikre fortsat gode rammer for velfærden med plads til vækst for erhvervslivet og i befolkningen. Derfor videreføres et uændret skatteniveau, ingen gebyrer på byggesager og fortsat lave takster på dagtilbudsområdet. Sammen med en god velfærd, der i stigende grad udvikles gennem samskabelse samt en række visionære investeringer og ekstraordinærafvikling på gælden, skal det sikre, at Nordfyns Kommune fortsat er en attraktiv kommune.

Der er i budgetaftalen foretaget en bevidst kobling til Vision 2021, som er formuleret sammen med borgere, virksomheder, foreninger og kommunens øvrige lokale aktører. Forligsparterne understreger dermed, at Vision 2021 sætter et tydeligt præg på driften og investeringerne for de kommende år. Gennem samskabelse og samarbejde udvikles velfærden i de kommende år.

Vision 2021 skaber resultater, og forligsparterne sætter handling bag ordene. Kommunalbestyrelsen har fastlagt en række visionseffektmål indenfor visionens temaer, der sætter et tydeligt aftryk for budget 2016 samt overslagsårene.

Det nærmere konkrete indhold i budgetaftalen fremgår nedenfor:

- 1. Land, By, Bosætning og Erhverv
- 2. Velfærd
- 3. Sundhed
- 4. Sammenhængskraft
- 5. Visionære investeringer
- 6. Rammesætningen
- 7. Budgetforudsætninger

Aktiviteterne er konkretiseret i det følgende:

1 Land, By, Bosætning og Erhverv

Forligspartierne prioriterer en øget indsats for at få flere til at bosætte sig på Nordfyn. Det gælder såvel i byerne som i de mindre byer ude på landet. Derfor er forligspartierne enige om en række tiltag:

1.1 Branding og bosætning

Den gode udvikling, som Nordfyns Kommune er inde i, er båret af en flerårig satsning på branding af kommunen, og derfor er forligspartierne enige om at fastholde en ramme på 4,2 mio. kr. i de kommende 4 år fordelt med 0,750 mio. kr. årligt til at brande Nordfyn og dermed sikre en øget bosætning og tiltrækning og fastholdelse af nuværende erhverv og arbejdspladser i kommunen.

Bosætningsstrategien er et væsentligt element i vækststrategien, og der er bl.a. indgået samarbejder med ejendomsrådgiverne i kommunen for at sætte turbo på denne udvikling. Der sættes fortsat på at kunne bygge og bo rundt alle steder i kommunen. Senest er der igangsat en stor byggemodning i Søndersø. Ligesom forligspartierne hele tiden er opmærksomme på, at der skal være forskellige muligheder for at bygge rundt i kommunen. De mange muligheder skal understøtte og sikre en tilflytning og fastholdelse til Nordfyn.

1.2 Stærke landsbyer og landdistrikter

Forligspartierne prioriterer stærke og attraktive landdistrikter i et tæt samarbejde med Landdistriktsrådet. Udviklingen af lokalområderne sker i samskabelse med borgerne og foreningslivet mfl. da de kender områderne bedst og har den eksakte viden om, hvordan potentialerne bedst forløses.

Der er i de kommende 3 år afsat 5,6 mio. kr. til udvikling af landområderne.

1.3 Masterplan for Klintebjerg

Der er afsat 4,5 mio. kr. over de kommende 4 år til at udarbejde en masterplan for Klintebjerg samt etablering af Marina Klintebjerg. Realisering af projektet er betinget af, at Nordfyns Kommunes ansøgning om deltagelse i en forsøgsordning for kyst- og naturturisme udvælges.

Hvis ansøgningen mod forventning ikke imødekommes, skal der ske en fornyet politisk stillingtagen til et projekt i Klintebjerg.

1.4 Områdefornyelsesprojekt i Krogsbølle

Forligspartierne er enige om, at der afsættes 1,3 mio. kr. i 2016 til et projekt, der skal medvirke til at gøre Krogsbølle Bygade mere trafikikker og mere holdbar til den tunge trafik, så cykelister, primært børn til og fra skole og fritidstilbud, sikkert og trygt kan benytte vejen.

1.5 Forsamlingshusene

Puljen på de 0,5 mio. kr. videreføres således, at forsamlingshusene forbliver et afgørende aktiv ude i de enkelte lokalsamfund. Der prioriteres yderligere 0,1 mio. kr. i tilskud til forsamlingshusene til udbredelse af bredbånd/internet.

1.6 Masterplan for byerne

I den kommende 4-årige periode er der afsat 15,2 mio. kr. til det videre arbejde med masterplanerne.

1.7 Masterplan for Otterup

Der er afsat 4,6 mio. kr. til masterplanen for Otterup for de kommende 3 år. Arbejdet er igangsat blandt andet med temaet "Byen ved stranden". Formålet er at sikre såvel forskønnelse som fortsat byudvikling, men også fokus på øget bosætning i og omkring Otterup.

1.8 Masterplan for Søndersø

Søndersø Bypark blev indviet i 2014, men der er fortsat behov for fokus på at gøre Søndersø By mere attraktiv for såvel nuværende som fremtidige borgere. Derfor er der afsat yderligere midler fra 2017 med 3 mio. kr.

1.9 Investeringsplan Bogense gl. bymidte

Købstaden Bogense er en af kommunens største turistattraktioner, investeringerne er i gang, og forligspartierne fortsætter derfor med 4,6 mio. kr. over de kommende 2 år.

1.10 Byudvikling Morud

I de kommende 3 år er der afsat 3 mio. kr. - startende fra 2016 - til at arbejde målrettet med byomdannelse i Morud for at få skabt sammenhænge på tværs af byen med bymidten som centrum.

1.11 De store byudviklingsprojekter

Fionagrunden

I Bogense har kommunen købt den gamle industrigrund på 30.000 m² tæt på den historiske bymidte med det formål at omdanne og skabe en helt ny bydel. Helhedsplanen er undervejs og skal være den bærende vision for en omdannelse af et byrum med anderledes boligtyper, rekreative og sunde byrum eller bypark også med et kulturelt islæt, hvor også klimaudfordringerne tænkes ind.

Det tidligere sygehus

Der arbejdes med en samlet helhedsløsning, hvor området udvikles og omdannes i et tæt samarbejde med sygehusets ejer til et attraktivt boligområde tæt på vandet.

Projekterne skal medvirke til at skabe nye byrum og en ny identitet for Bogense by, hvor to tidligere markante arbejdspladser er væk, og arealerne skal medvirke til at skabe nye og anderledes muligheder for Bogense by og dermed for Nordfyn samlet set.

1.12 Idræts- og kulturcenter i Otterup

Der afsættes 25 mio. kr. til at skabe et markant fyrtårn. Nemlig et Idræts- og Kulturcenter (excl. Svømmehal og konferencetilbud) i Otterup i og omkring Otteruphallerne. Otterups nærhed til Odense med de nye infrastrukturprojekter vil, sammen med et nyt eliteidrætsmiljø, gøre stedet endnu mere attraktivt i forhold til at tiltrække nye borgere, men også til at fastholde borgerne, der allerede er tilflyttet kommunen.

1.13 Udmøntning af halstrategien

Der afsættes 26,3 mio. kr. til styrkelse af hallerne. Udover de 11,3 mio. kr. der allerede er indarbejdet i budgettet, er der afsat yderligere 15 mio. kr. fordelt med 7,5 mio. kr. i 2017 og 7,5 mio. kr. i 2018 til udmøntning og virkeliggørelse af halstrategien.

1.14 Aktivitetsbane m.m. i Søndersø

Der afsættes 2 mio. kr. til videreudviklingen af aktiviteterne i Søndersø. I indeværende år er "Jorden" indviet, og midlerne skal anvendes videre til idrætsanlæg, der forener skole, gymnasium og foreninger med fokus på sundhed og bevægelse.

1.15 Friluftaktiviteter

Friluftstrategien realiseres, og der afsættes 4 mio. kr. til konkrete projekter, der åbner op for aktiviteter ude i de mange naturskønne områder, der er kendetegnende for Nordfyn.

Den markante satsning på halområdet, friluftslivet m.m. skal ses som en endnu slagkraftigere, styrket og målrettet indsats for at øge attraktiviteten for Nordfyn som en attraktiv bosætningskommune.

1.16 Erhverv, turisme og event

Forligspartierne er enige om at videreføre det markante tilskud på 7,8 mio. kr. til den nye foreningskonstruktion Nordfyns Erhverv og Turisme til en markant øget indsats omkring erhverv, turisme og event. Organisationen er nu en realitet. Derfor skal der skabes effektfulde og synlige aktiviteter og resultater indenfor erhverv, turisme og events for at sikre en optimal udnyttelse af ressourcer og synergier, og dermed skabe nytænkning og nyskabelse inden for områderne. Forligspartierne forventer et øget aktivitetsniveau.

Forligspartierne er optaget af at fremme arbejdet med udvikling og vækst i det Nordfynske erhvervsliv - mulighederne for mere udlæg af erhvervsarealer tæt på motorvejen afsøges. Hensigten vil være at sikre et øget

varieret udbud af erhvervsarealer i Nordfyns Kommune med det sigte at tiltrække og fastholde virksomheder. Herudover byggemodnes et større erhvervsareal i Sønderø, således at Nordfyn hele tiden har udlagt konkurrencedygtige erhvervsarealer - også på prisen.

2. Velfærd

Forligspartierne lægger afgørende vægt på en god velfærd. En velfærd, der også er under et stadigt pres med mere snævre økonomiske rammer. Derfor er velfærden under en stadig udvikling, hvor samskabelse og dermed involvering af interessenter på en ny og anderledes måde, vil få en endnu større betydning i de kommende år for at skabe en ny velfærd ud fra kommunens økonomiske formåen ved hele tiden at være effektive og innovative samt tænke nyt og anderledes i den måde velfærdsområderne udvikles på.

2.1 Folkeskolerne

Folkeskolerne på Nordfyn er kommet godt i gang med folkeskolereformen, og det første år har været brugt til at øve sig i de nye arbejdsformer, men nu kommer resultaterne. Inklusionsarbejdet er ligeledes på vej i den rigtige retning. Det har haft stor betydning, at midlerne der tidligere har været brugt til såvel interne som eksterne specialtilbud, har været til rådighed for skolerne i deres arbejde med at skabe en skole, hvor der er plads til alle.

Alle skoler er også kommet godt i gang med samarbejdet med såvel lokale som regionale foreninger og dermed også arbejdet med åben skole. Der er moderne undervisningsfaciliteter på alle skoler, også i forhold til udendørs arealerne, hvilket på længere sigt kan være med til at styrke skolen i bevægelse.

Sidst men ikke mindst har de Nordfynske skoler været i stand til at præstere en høj undervisningseffekt, senest med en placering som den tiende bedste kommune i landet i forhold til undervisningseffekt.

Forligspartierne er enige om - selvom tilskudsdelen på de 7,1 mio. kr. i 2016 og 3,5 mio. kr. i 2017 i de generelle tilskud til omstilling i folkeskolen bortfalder fra 2018 - at folkeskolerne fastholder nuværende serviceniveau og økonomi uden at skulle reducere et tilsvarende beløb. Herudover fastholdes normeringen uændret på SFO.

2.2 Dagtilbud

De Nordfynske Dagtilbud er nu på plads i en ny struktur, hvor de er fagligt robuste enheder i distrikterne, samtidig med at børnehuse er tæt på forældrenes hverdag. Der er etableret nye landsbyordninger, hvor det har været muligt. Nordfyns Kommune går nye veje i en tæt sammenhæng mellem dagpleje og daginstitutioner, så der skabes synergier og en effektiv ressourceudnyttelse til glæde for børnene. Det betyder, at der er skabt sammenhæng og en rød tråd i arbejdet med børnene fra 0-16 år.

Der er investeret i en tidlig indsats for børnenes læring, udvikling og trivsel i dagtilbuddene bl.a. gennem deltagelse i udviklingsprogrammer som Fremtidens Dagtilbud og Læringsledelse. Denne indsats understøttes af nyere undersøgelser, som påviser en stor effekt af den tidlige indsats for børnenes videre uddannelse.

Forligspartierne er enige om, at videreføre denne positive udvikling og styrker derfor området med en forstærket forebyggende og tidlig indsats på dagtilbudsområdet med 1,0 mio. kr. i 2016, 0,750 mio. kr. i 2017 og 0,5 mio. kr. i 2018. Herudover investeres der i tidlig sprogstart med 2,4 mio. kr. i perioden fordelt med 0,6 mio.kr. årligt. I alt en styrket og tidlig indsats på området med 4,650 mio.kr. i budgetperioden.

2.3 Yderligere forebyggende tiltag på børne- og ungeområdet

Generelt på børne- og ungeområdet opprioriteres SSP- arbejdet (social, skole og politi) med 0,5 mio. kr. årligt fra 2016 svarende til en stilling.

Yderligere investeres der massivt i det såkaldte "Sveriges program", der har til formål, at flere udsatte børn og unge bevarer tilknytningen til nærmiljøet og familien. Herunder at hele barnets netværk har en rolle i barnets/den unges liv, således at tilknytningen til nærmiljøet (almindelig institution og folkeskole) bevares uden anbringelse eller lignende.

Forligspartierne afsætter derfor en investering fra 2017 på netto 2,3 mio. kr. med en fordeling på 0,8 mio. kr. i 2017, 1,0 mio. kr. i 2018 og 0,5 mio. kr. til ansættelse af ekstra personaleressourcer med 2,7 stilling stigen- de til 4,0 stillinger, idet rationalet på driften indarbejdes under anbringelser og forebyggende foranstaltninger.

Forligspartierne er enige om, at Floravænget og tilbuddet i sin nuværende form skal nytænkes i en anderledes form, således at tilbuddet fra 2017 ophører, men der fastholdes 3 pædagogstillinger, som skal tænkes ind i en ny form for tilbud, som Børne- og Ungeudvalget nærmere skal udarbejde et oplæg på til forelæggelse for Kommunalbestyrelsen. Forligspartierne er enige om, at det vil være naturligt at se et nyt tilbud tæt sammen med de tiltag, der er iværksat bl.a. med en nyetableret døgninstitution (Langebyhus) samt en række forebyg- gende satsninger indenfor området.

2.4 Ældreområdet

Ældreområdet i Nordfyn er kendetegnet ved udvikling, innovative løsninger i form af velfærdsteknologiske løsninger, og samarbejde på tværs af afdelingerne med civilsamfundet.

Det nære sundhedsvæsen betyder, at kommunen overtager flere og flere opgaver fra Regionen, og der er fokus på øget samarbejde med de praktiserende læger og kompetenceudvikling i forhold til de krav, der kommer.

Voksen-/Ældreområdet på Nordfyn har igennem de sidste par år arbejdet målrettet med forebyggelse, sundhedsfremme og rehabilitering. Der er fokuseret på efteruddannelse i den rehabiliterende arbejds metode, og sygeplejersker og terapeuter har fået diplomuddannelse i rehabilitering. Fagligheden på plejecentrene er øget, bl.a. ved at der er ansat sygeplejersker og terapeuter, og i hjemmeplejen er der ansat flere assistenter og terapeuter.

Der er i udstrakt grad gode træningsfaciliteter i kommunen. Dog er forligspartierne enige om at øge trænings- facilliterne i Otterup, og derfor forsøges etableret en flerårig privat partnerskabsaftale for køb af ydelser. Der er i budgetperioden afsat 0,2 mio.kr. årligt til formålet.

Forligspartierne er enige om, at Social- og Sundhedsudvalget evaluerer nærmere på beslutningen om etable- ringen af senhjerneskadecentret i de nuværende rammer sammenholdt med behovet (målgruppe m.m.). Tillige skal Social- og Sundhedsudvalget vurdere nærmere på kapaciteten og behovet for aflastningspladser og plejeboliger, herunder placering m.m.

Forligspartierne finder det afgørende vigtigt, at den positive udvikling indenfor hele ældreområdet fortsætter kontinuerligt, hvorfor den såkaldte andel af ældremilliarden, der udgør 5,9 mio. kr. årligt eller 23,6 mio. kr. i budgetperioden for Nordfyn, prioriteres og anvendes fuldt ud indenfor ældreområdet. Bl.a. reserveres en pulje til styrkelse af plejen ved en øget opnormering - og dermed mere personale på plejecentrene - svarende til 1,3 mio. kr. årligt.

Den øvrige prioritering af puljen fremgår af bilag til budgetaftalen for 2016.

Yderligere er der afsat 3,2 mio. kr. til velfærdsteknologi på området over en 4-årig periode.

2.5 Investeringerne på velfærdsområderne fortsætter

Forligspartierne er enige om, at gode fysiske rammer er en væsentlig forudsætning for at sikre en god læ ring. Folkeskolereformen stiller nye og ændrede krav til læringsmiljøer, og derfor er forligspartierne enige om at fort- sætte investeringstakten på folkeskoleområdet. Derfor er der afsat en pulje til modernisering og om- bygning af de fysiske rammer på skolerne med 38,3 mio. kr., mens puljen øges med 23, 1 mio. kr. i 2018 og 2019 fordelt med 7,7 mio. kr. i 2018 og 15,4 mio. kr. i 2019, hvor puljen i disse år skal ses som en samlet pulje, der også om- handler daginstitutioner.

Yderligere er forligspartierne enige om at videreføre 3 mio. kr. til forskønnelse af skolegårde og legepladser.

Herudover afsættes en særskilt pulje til modernisering af dagsinstitutionerne med 7,2 mio. kr. fordelt med 4, 1 mio. kr. i 2016 og 3,1 mio. kr. i 2017.

Forligspartierne er enige om, at der samlet afsættes 71,6 mio. kr. i den kommende 4-årige budgetperiode.

2.6 Investeringsstrategi på beskæftigelsesområdet

Kommunalbestyrelsen har vedtaget en offensiv strategi for at øge arbejdsstyrken i de kommende år. Der er derfor investeret 24 mio. kr. fremrykket med virkning allerede fra 2015 til og med 2018. Denne innovative investering er forligspartierne enige om at fortsætte, og investeringen skal samlet give et forventet økonomisk rationale på 49,8 mio. kr. fra 2016 til 2019. Herudover fastlægges et effektmål på, at arbejdsstyrken øges med 395 personer, som er væk fra offentlig forsørgelse, når investeringsperioden er afsluttet. Effekten skal måles uafhængig af konjunkturudsving.

3. Sundhed

Et bærende tema i vision 2021 er sundhed, og borgerne på Nordfyn skal opleve en større grad af livskvalitet, hvor det skal være nemmere at træffe det sunde valg.

Der er igennem de senere år investeret i sundhed. Både den borgerrettede samt den patientrettede forebyggelse er i fokus. Der er oprettet nye tilbud til borgerne, og der er fokus på at skabe de sunde rammer for et aktivt liv på Nordfyn. Derfor er satset på sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering. Der er ansat flere sygeplejersker og terapeuter til betjening af sundhedsklinikkerne i de tre hovedbyer, hvor der bl.a. tilbydes tidlig opsporing, kronikertilbud til KOL, diabetes, kræft. Herudover er der ansat diætist på børneområdet til forebyggelse af overvægtige børn. En række tiltag, der skal medvirke til at øge sundheden og dermed også hindre eller forebygge indlæggelser på sygehusene.

Senest er Nordfyn kommune blevet sundhedscertificeret som sund arbejdsplads.

Der må forventes et øget pres på det nære sundhedsvæsen i de kommende år. Denne udvikling påvirker også kommunerne gennem den aktivitetsbestemte medfinansiering på sundhedsområdet. En udvikling som forligspartierne vil følge tæt.

Forligspartierne er enige om, at sundhed også handler om at binde vores kommune bedre sammen mellem land og by via bl.a. stier og cykelstier. Udover de investeringer, der er afsat på disse områder, er forligspartierne enige om, at der afsættes 12 mio. kr. over de kommende 4 år med en fordeling på 3,5 mio. kr. i 2016 og 2017, og herefter 2,0 mio. kr. i 2018 og 3,0 mio. kr. i 2019 til etablering af rekreative områder, herunder motionsspor, legepladser og udendørsarealer, således at investeringerne sammenholdes med at skabe aktive rum i land og by, hvor bevægelse er i fokus.

4. Sammenhængskraft

4.1 Øget mobilitet

Kommunalbestyrelsen har i visionen for 2021 fokuseret på, at der skabes aktiviteter, der kan medvirke til at styrke sammenhængskraften og dermed bevare den gode balance mellem land og by og til den større infrastruktur på Fyn til gavn for borgerne. Forligspartierne er derfor enige om, at der afsættes 15 mio. kr. med en fordeling på 5,0 mio. kr. i 2018 og 10 mio. kr. i 2019 til at gennemføre infrastrukturprojekter med afsæt i Trafik- og mobilitetsplanen.

4.2 Telekørsel

Forsøgsordningen for telekørsel (Tele Basis og Tele Pendler) gøres permanent og forligspartierne er enige om, at der afsættes samlet 3,0 mio. kr. årligt.

4.3 Stier og stisystemer

Etablering af en dobbeltrettet cykelsti mellem Sønderød og Morud fortsættes, og der afsættes 10,9 mio. kr. i 2016. Der er herudover modtaget tilsagn om tilskud på 7,2 mio. kr. fra Vejdirektoratet.

Yderligere afsættes der en samlet pulje på 16 mio. kr. fordelt med 5,0 mio. kr. i 2016 samt 5,0 mio. kr. i 2017 og 3,0 mio. kr. i hvert af årene 2018 og 2019 til yderligere etablering af cykelstier m.m.

Der er i forvejen videreført en pulje på 4,2 mio. kr. til renovering af fortove og stier fordelt ligeligt mellem årene.

4.4 Skilte

Der afsættes 1,0 mio. kr. over 2 år til udskiftning af skilte.

4.5 Asfaltbelægning

Forligspartierne er enige om, at der afsættes 22,8 mio. kr. med en ligelig fordeling i 2017, 2018 og 2019 til vedligeholdelse af vejene. Herudover er der afsat 9,2 mio. kr. på driften i 2016. Hertil kommer den løbende vejvedligeholdelse som udgør 4,5 mio. kr. årligt.

4.6 Støjvolde i Morud

Etablering af støjvolde i Morud er videreført med 4, 1 mio. kr. fordelt ligeligt i 2017 og 2018.

4.7 Bedre bredbånd og mobildækning

Forligspartierne er enige om at skabe forbedrede muligheder for en bedre bredbånds- og mobildækning. For at sikre at de kommunale ydelser og dermed borgerne kan betjenes hele vejen rundt i kommunen er der afsat 2,250 mio. kr. over de næste år for at sikre bedre muligheder.

5. Visionære investeringer - fortsat

Forligspartierne er enige om at fastholde et fortsat højt investerings- og anlægsniveau. Udover anlægsinvesteringerne på de store velfærdsområder, prioriteres en række anlægsinvesteringer, der nærmere er konkretiseret:

5.1 Renovering og udvikling Bogense Havn og Marina

Med henblik på en generel forskønnelse af Bogense Havn afsættes der over en 4 årig periode yderligere 4, 1 mio. kr. Investeringen skal skabe et attraktivt miljø til gavn for turister, sejlere og borgere samt motivere til investeringer i området fra private og erhverv.

5.2 Maritime Nordfyn

Der afsættes 0,250 mio. kr. til en fortsat udvikling af det Maritime Nordfyn.

5.3 Vedligeholdelse af kommunale bygninger

Der afsættes yderligere 2,9 mio. kr. årligt til udvendig og indvendig vedligeholdelse af de kommunale bygninger for at fastholde bygningerne i en god stand og dermed bygningsvedligeholdelsen.

5.4 Udskiftning og fornyelse af byrumsinventar

Der afsættes 2,0 mio. kr. i perioden til udskiftning og fornyelse af byrumsinventar i forhold til den manual, der er fastlagt, således at de stedbundne udtryk/temaer bliver genkendelige for besøgende og borgerne i Nordfyns Kommune.

5.5 Udmøntning af klimaplan og risikostyringsplan

Der er afsat 3,5 mio.kr. til konkrete forundersøgelser og projekter, der skal imødekomme og afhjælpe klimamæssige udfordringer i de konkrete beskrevne projekter.

5.6 Vandløb

Der er afsat 3,4 mio. kr. i 2016 og 3,1 mio. kr årligt fra 2017 og frem til vedligeholdelse og oprensning af vandløb.

5.7 Forsøg med tangspærre

Der afsættes 0,250 mio. kr. som en forsøgsordning med tangspærre på strandområder med det formål at skabe forbedrede bademuligheder uden eksempelvis vandplanter og gopler m.m.

6. Rammesætning

6.1 Den overordnede økonomi

Nordfyns Kommune har igennem de seneste år arbejdet på at stabilisere og skabe balance i økonomien. Der er i de seneste år gennemført en række effektiviseringer og besparelser i kommunen. Regnskabsresultaterne for 2013 og 2014 viser, at det er lykkedes for Kommunalbestyrelsen at skabe et fornuffigt overskud på driften, hvor likviditeten er styrket. Kravene til en øget effektivisering fra staten med bl.a. et omprioreringsbidrag vil fortsætte med uformindsket styrke.

Trods de seneste års pæne resultater er der fortsat økonomiske udfordringer. Særligt i overslagsårene. Derfor skal der fortsat foretages en rettidig tilpasning af budgetgrundlaget, blandt andet i forhold til udviklingen i befolkningssammensætningen med bl.a. et faldende børnetal. Derfor lægger forligspartierne vægt på, at budgetgrundlaget bygger på så realistiske forudsætninger som muligt, så der fortsat er politisk frihed til at skabe den lokale prioritering og omstilling.

Budgettet for 2016-2019 anlægger derfor et langsigtet perspektiv på udviklingen af Nordfyns Kommune med plads til velfærd og et visionært anlægsprogram.

7. Budgetforudsætninger

Grundlæggende er budgetforslaget udarbejdet, så den økonomiske politik efterleves over den kommende 4-årige budgetperiode.

Den samlede konsekvens af budgetaftalen betyder, at den likvide beholdning over en 4-årig periode styrkes med 82.443.000 kr. i forhold til det administrative budgetoplæg.

På overordnet niveau indeholder budgetaftalen følgende prioritering:

(i hele 1.000 kr.)	2016	2017	2018	2019
Driftsprioriteringer				
Økonomisk råderum	-8.794	-13.047	-13.977	-15.677
Investeringer flyttet fra drift til anlæg	5.500	17.073	16.775	17.214
Anlæbsprioriteringer	3.398	3.375	8.869	16.514
Finansiering				
Ekstraordinært finansieringstilskud	0	-9.562	-9.562	-9.562
Forventet konsekvens af omprioreringsbidraget	0	-7.181	-13.336	-19.491
Mindre renteudgifter og afdrag ved indfrielse af dyre lån	-3.357	-3.202	-3.202	-2.895
Tekniske budgetkorrektioner	-7.762	-10.417	-9.763	-10.374
Samlet ændring i ft. behovet for likviditetstræk	-11.016	-22.961	-24.196	-24.271

Positive tal er udtryk for besparelser/merindtægt

Aftalen betyder endvidere, at måltallet i den økonomiske politik for resultatet af den ordinære drift indfries i de kommende 4 år, og måltallet for anlæg efterleveres frem mod 2017.

Budgettet bygger blandt andet på følgende overordnede forudsætninger:

- Udmøntning af økonomisk råderum på driften således, at der skabes rum og plads til politisk handlefrihed samt investeringer.
Over en 4-årig periode er der indarbejdet økonomisk råderum på driften med 51,5 mio. kr.
- Nye anlægstiltag med 32,2 mio. kr. over en 4-årig periode.

Tidligere års positive regnskabsresultater betyder, at der ved udgangen af 2015 forventes en gennemsnitlig likvid beholdning på 250 mio. kr. Forligspartierne er enige om, at der i 2015 anvendes 14,9 mio. kr. af den likvide beholdning til indfrielse af lån ved Vandcenter Syd A/S samt renteswapaftaler. Indfrielsen af aftalerne betyder, at der skabes et årligt råderum på 3,4 mio. kr. som følge af sparede renter og afdrag.

De nærmere ændringer og en mere detaljeret oversigt fremgår af bilag til budgetaftalen.

Forligspartierne sikrer et budget i balance med et mindre likviditetsforbrug, men de grundlæggende økonomiske rammevilkår for kommunen er ikke så robuste. Derfor er Nordfyns kommune i lighed med de øvrige kommuner på Fyn sårbar over for konjunktursving i kombination med et faldende befolkningstal. Derfor er kommunen afhængig af en mere retvisende udligning på landsplan, der sikrer en mere retfærdig udligning ved et lavere beskatningsgrundlag og et faldende befolkningstal. Der er indarbejdet et forventet provenu og finansiering af de 2 mia. kr. ud af de 3,5 mia. kr., som har været en del af økonomiaftalen igennem de seneste år. Forligspartierne indarbejder derfor alene provenuet af de 2 mia.kr., som fordeles til kommuner med et lavt beskatningsgrundlag og stort udgiftsbehov svarende til 19,0 mio. kr. årligt fra 2017, da niveauet for de kommende års aftaler må forventes ikke at udgøre de 3,5 mia. kr.

Der er enighed om, at aftalen mellem KL og Regeringen om kommunernes økonomi skal respekteres. Nordfyns Kommunes budget holder sig indenfor kommunens andel af de samlede kommunale service- og anlægsudgifter. Det betyder, at der overflyttes 5,5 mio. kr. i 2016 fra drift til anlæg.

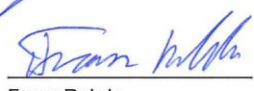
Der er enighed mellem forligspartierne om, at disse ikke indsender ændrings- eller underændringsforslag til 2. behandlingen af budget 2016 - 2019.

Der er enighed om, at Borgmesteren frem til Kommunalbestyrelsens 2. behandling kan komme med indstilling om tekniske korrektioner af budgettet.

Nordfyn, den 25. september 2015

Morten Andersen
Borgmester

Kim Johansen
Socialdemokratiet

Franz Rohde
Det Konservative Folkeparti

Anne-Lise Sievers
Socialistisk Folkeparti

Mogens Christensen
Venstre

René Lundegaard
Dansk Folkeparti

Jens Otto Dalhøj
Liberal Alliance

Dorte Schmidt
Nordfynslisten

Budgetaftalens delelementer

De enkelte delelementer i budgetaftalen for 2016 samt overslagsårene 2017-2019 fremgår af nedenstående oversigt. Delelementerne i aftalen er opdelt i følgende tre kategorier:

- Drift
- Anlæg
- Finansiering

(i hele kr.)	2016	2017	2018	2019
DRIFT	-6.359.690	1.366.000	138.000	-1.123.000
Arbejdsmarkedsudvalget	-53.000	-53.000	-53.000	-53.000
Økonomisk råderum				
Reduktion af kommunale jobtræningspladser	-53.000	-53.000	-53.000	-53.000
Erhvervs-, Kultur og Fritidsudvalget	-665.000	744.000	744.000	744.000
Økonomisk råderum				
Effektivisering af materialeindkøb og kompetenceudvikling	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Branding	-250.000	-250.000	0	0
Aktivitets- og Udviklingspuljen	-150.000	-150.000	-400.000	-400.000
Bibliotek og Borgerservice (reduktion i den samlede budgetramme)	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Ekstra tilskud til Castor	75.000	0	0	0
Tilskud til forsamlingshuse (5.000 kr. pr. forsamlingshus) til udbredelse af bredbånd/internet	110.000	0	0	0
Anlæg flyttet til drift				
K-ant	0	538.000	538.000	538.000
Branding, grundsalg, bosætning og erhverv	0	1.056.000	1.056.000	1.056.000
Indsatsplan for Taskforce Erhverv	200.000	200.000	200.000	200.000
Børne- og Ungeudvalget	-1.906.690	-3.242.000	-2.951.000	-3.608.000
Økonomisk råderum				
Hjemtagelse af specialrådgivning og løsning af opgaven gennem ledig kapacitet i Tigerhuset	-447.000	-1.692.000	-1.692.000	-1.692.000
Faldende børnetal på specialundervisningsområdet	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
Effektivisering som følge af ændret dagtilbudsstruktur	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
Sundt frokosttilbud 2016	0	-1.580.000	-1.580.000	-1.580.000
Reduktion i antallet af elever i STU	-250.000	-600.000	-600.000	-600.000
Rehabilitering for børn (projekt Living Lab)	0	0	0	0
Lukning af Floravænget men fastholdelse af personalet (udslusning og nytækning)	-375.000	-853.000	-853.000	-853.000
Tandplejen - tilpasning til faldende børnetal	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Støttepædagoger PPR - Rammereduktion	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Mindre behov for specialundervisningstiltag	0	-250.000	-600.000	-800.000
Implementering af Herning Modellen (Sveriges programmet)		830.000	1.000.000	500.000
Ekstra SSP-medarbejder (fra og med 2016)	471.000	471.000	471.000	471.000
Forebyggende og tidlig indsats på dagtilbudsområdet	1.000.000	750.000	500.000	0
Investering i tidlig sprogstart	600.000	600.000	600.000	600.000
Tekniske budgetændringer				
Regulering jf. elevtal pr. 5/9 2015	947.450	0	0	0

(i hele kr.)	2016	2017	2018	2019
Elever i Regnbuen og specialklasser - fra inklusionspuljen	-853.140	0	0	0
Anlæg flyttet til drift				
Skole-it	0	1.067.000	1.788.000	3.346.000
Forskønnelse af skolegårde- og legepladser	0	1.015.000	1.015.000	0
Social- og Sundhedsudvalget	-7.550.000	-7.845.000	-7.845.000	-7.845.000
Økonomisk råderum				
Egne tilbud indenfor Handicap/Psykiatriområdet i form af ydelsespakker	-750.000	-750.000	-750.000	-750.000
Tilbud om udvidet træning til borgerne i henhold til Lov om Social Service	-1.700.000	-1.700.000	-1.700.000	-1.700.000
Forebyggelse af uensigtsmæssige indlæggelse og genindlæggelser	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Sagsbehandling i socialcenteret	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
Øget inddragelse af frivillige på de uvisiterede aktivitetstilbud	0	-295.000	-295.000	-295.000
Betaling af ledsagerudgifter (Servicelovens § 85) i forbindelse med ferieture	200.000	200.000	200.000	200.000
Køb af ydelser til Træningsfaciliteter i Otterup (Privat partnerskabsaftale)	200.000	200.000	200.000	200.000
Tekniske budgetændringer				
Ændret budgetteringsprincip for Sundhedsområdet (Oprindeligt Budget 2015 fremskrevet til 2016-niveau)	-4.000.000	-4.000.000	-4.000.000	-4.000.000
Prioritering af ældrepuljen				
Fortsat - Udvidet tilbud om genoptræning og vedligeholdende træning efter Lov om Social Service.	1.060.000	1.060.000	1.060.000	1.060.000
Fortsat implementering af forebyggelse af ensomhed blandt ældre i samarbejde med frivillige	462.000	462.000	462.000	462.000
Træning på Plejecentre	821.000	821.000	821.000	821.000
Udvikling og etablering af nye tilbud inden for demensområdet	1.735.000	1.735.000	1.735.000	1.735.000
Fortsat - Aktivitetstilbud i ydertimerne på plejecentre	550.000	550.000	550.000	550.000
Pulje til styrkelse af plejen på ældreområdet (øget normering)	1.300.000	1.300.000	1.300.000	1.300.000
Social- og Sundhedsudvalgets budgetreserve	-5.928.000	-5.928.000	-5.928.000	-5.928.000
Teknik- og miljøudvalget	5.065.000	12.962.000	11.943.000	11.839.000
Økonomisk råderum				
Asfalt	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Vintertjeneste	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Naturforvaltning	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Tekniske budgetændringer				
Fortsat drift af den udvidede forsøgsordning for telekørsel	840.000	840.000	840.000	840.000
Anlæg flyttet til drift				
Havneinvesteringer	660.000	863.000	863.000	863.000
Asfaltbelægning	0	7.613.000	7.613.000	7.613.000
Udarbejdelse af kulturarvsstrategi	0	519.000	0	0
Natur- og kulturarvs-genopretning	0	104.000	104.000	0
Vandløbsliv	0	311.000	311.000	311.000
Asfaltering af parkeringsplads ved Bogense Hallerne	650.000	0	0	0
Udvendig og indvendig vedligeholdelse af kommunale bygninger	2.900.000	2.900.000	2.900.000	2.900.000
Udskiftning af skilte	500.000	500.000	0	0

(i hele kr.)	2016	2017	2018	2019
Vedligeholdelsespulje – Bogense Havn og Marina	340.000	137.000	137.000	137.000
Indsatsplan mod Bjørneklos-bekæmpelse mv.	250.000	250.000	250.000	250.000
Afledte driftsudgifter af nye anlæg				
Områdefornyelsesprojekt i Krogsbølle	25.000	25.000	25.000	25.000
Økonomiudvalget	-1.250.000	-1.200.000	-1.700.000	-2.200.000
Økonomisk råderum				
Optimering af telefoni og datakommunikation	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
Analyse og optimering af kommunens bilpark	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
Rationaler ved indkøbsaftaler	-1.650.000	-2.100.000	-2.100.000	-2.100.000
Indsatspulje til erhvervsfremme/kortere sagsbehandlingstid (myndighed)	1.000.000	1.000.000	500.000	0
Tekniske budgetændringer				
Fremrykning af valg vedr. EU-forbehold	-500.000	0	0	0
Merudgifter til Lægeerklæringer	250.000	250.000	250.000	250.000
Merudgifter til Tolkebistand	250.000	250.000	250.000	250.000
ANLÆG	16.648.000	3.375.000	8.869.000	16.514.000
Erhvervs-, Kultur og Fritidsudvalget	1.500.000	16.406.000	8.793.000	5.406.000
Nye anlægsinvesteringer				
Masterplan for Klintebjerg og etablering af Marina Klintebjerg	500.000	500.000	500.000	3.000.000
Udvikling af idræts- og kulturcenter i Otterup	1.000.000	10.000.000	2.387.000	4.000.000
Halstrategi	0	7.500.000	7.500.000	0
Anlæg flyttet til drift				
K-ant	0	-538.000	-538.000	-538.000
Branding, grundsalg, bosætning og erhverv	0	-1.056.000	-1.056.000	-1.056.000
Børne- og Ungeudvalget	0	-2.082.000	4.946.000	12.016.000
Nye anlægsinvesteringer				
Pulje til modernisering af skoler og daginstitutioner	0	0	7.749.000	15.362.000
Anlæg flyttet til drift				
Skole-it	0	-1.067.000	-1.788.000	-3.346.000
Forskønnelse af skolegårde- og legepladser	0	-1.015.000	-1.015.000	0
Teknik- og miljøudvalget	7.305.000	-3.765.000	-2.746.000	7.463.000
Nye anlægsinvesteringer				
Trafik og mobilitet (Infrastruktur projekter)	0	0	5.000.000	10.000.000
Områdefornyelsesprojekt i Krogsbølle	1.300.000	0	0	0
Udskiftning og fornyelse af byrumsinventar iht designmanual	500.000	1.000.000	250.000	250.000
Etablering af cykelstier	5.000.000	5.000.000	3.000.000	3.000.000
Udmøntning af Klimaplan og Risikostyringsplan	500.000	1.500.000	1.500.000	
Bedre bredbånd og mobildækning	1.000.000	750.000	500.000	0
Etablering af rekreative områder, herunder motionsspor, legepladser og udendørsarealer og sammenhæng til sundhedspolitikken (udmøntes i samråd med SSU, BUU og EKFU)	3.485.000	3.485.000	1.985.000	3.000.000
Forsøg med tangspærre	250.000	0	0	0
Vintertjeneste	2.020.000	0	0	0
Anlæg i det administrative budget omprioriteret til nyt projekt				

(i hele kr.)	2016	2017	2018	2019
Renovering og etablering af cykelstier	-6.090.000	-6.090.000	-6.090.000	0
Anlæg flyttet til drift				
Havneinvesteringer	-660.000	-863.000	-863.000	-863.000
Asfaltbelægning	0	-7.613.000	-7.613.000	-7.613.000
Udarbejdelse af kulturarvsstrategi	0	-519.000	0	0
Natur- og kulturarvs-genopretning	0	-104.000	-104.000	0
Vandløbsliv	0	-311.000	-311.000	-311.000
Teknik- og miljøudvalget - forsyningsområdet	13.250.000	0	0	0
Tekniske budgetændringer				
Ombygning af eksisterende genbrugsplads i Søndersø	13.250.000	0	0	0
Økonomiudvalget	-5.407.000	-7.184.000	-2.124.000	-8.371.000
Nye anlægsinvesteringer				
Udstykninger - Erhverv tæt på motorvejen	0	0	0	0
Pulje - fondsmidler mv.	-5.000.000	-5.000.000	-5.000.000	-5.000.000
Tekniske budgetændringer				
Udstykning ved Nordmarksvej/Sandvad i Søndersø (hvilke-i-sig-selv)	-407.000	-2.184.000	2.876.000	-3.371.000
FINANSIERING	-21.303.893	-27.701.898	-33.202.898	-39.661.758
Generelle tilskud og skatter	-8.184.000	-24.500.000	-30.001.000	-36.767.000
Ekstraordinært finansieringstilskud - et forventet niveau på 19 mio. kr.	0	-9.562.000	-9.562.000	-9.562.000
Omprioriteringsbidrag - 0,5 pct. i stedet for 1 pct.	0	-7.181.000	-13.336.000	-19.491.000
Tekniske budgetændringer				
Skatter (ajourføringen af KL's tilskudsmodel)	0	-20.432.000	-17.798.000	-17.873.000
Generelle tilskud (ajourføringen af KL's tilskudsmodel)	-5.184.000	12.675.000	10.695.000	10.159.000
Tilskud særligt vanskeligt stillede kommuner	-3.000.000	0	0	0
Renter	-1.994.983	-1.795.852	-1.750.859	-1.445.205
Indfrielse af lån ved Vandcenter Syd (sparede renter)	-182.944	-139.346	-94.352	-47.919
Indfrielse af renteswap	-1.812.039	-1.656.507	-1.656.507	-1.397.286
Indfrielse af renteswap	7.811.581	0	0	0
Indfrielse af renteswap - FREMRYKNING TIL 2015	-7.811.581	0	0	0
Afdrag på lån - Vandcenter Syd	-1.362.447	-1.406.045	-1.451.039	-1.449.553
Indfrielse af lån ved Vandcenter Syd	7.037.203	0	0	0
Indfrielse af lån ved Vandcenter Syd - FREMRYKNING TIL 2015	-7.037.203	0	0	0
Indfrielse af lån ved Vandcenter Syd (sparede afdrag)	-1.362.447	-1.406.045	-1.451.039	-1.449.553
KIRKESKAT	-1.612.463	0	0	0
Tekniske budgetændringer				
Korrektion i ft. modtaget budget for 2016 fra provstiet	-1.612.463	0	0	0
LÅNEOPTAGELSE	-8.150.000	0	0	0
Tekniske budgetændringer				
Ombygning af eksisterende genbrugsplads i Søndersø	-8.150.000	0	0	0

I nedenstående oversigt er budgetaftalens konsekvenser i forhold til behovet for likviditetstræk sammenholdt med det forventede likviditetstræk, som fremgik af det administrative budgetoplæg for 2016.

(i hele 1.000 kr.)	2016	2017	2018	2019
Likviditetstræk i det administrative budgetoplæg	16.870	44.010	36.584	23.845
Konsekvens af Budgetaftalen				
<i>Drift</i>	-6.360	1.366	138	-1.123
<i>Anlæg</i>	16.648	3.375	8.869	16.514
<i>Finansiering</i>	-21.304	-27.702	-33.203	-39.662
Likviditetstræk efter budgetaftalen	5.854	21.049	12.388	-426

